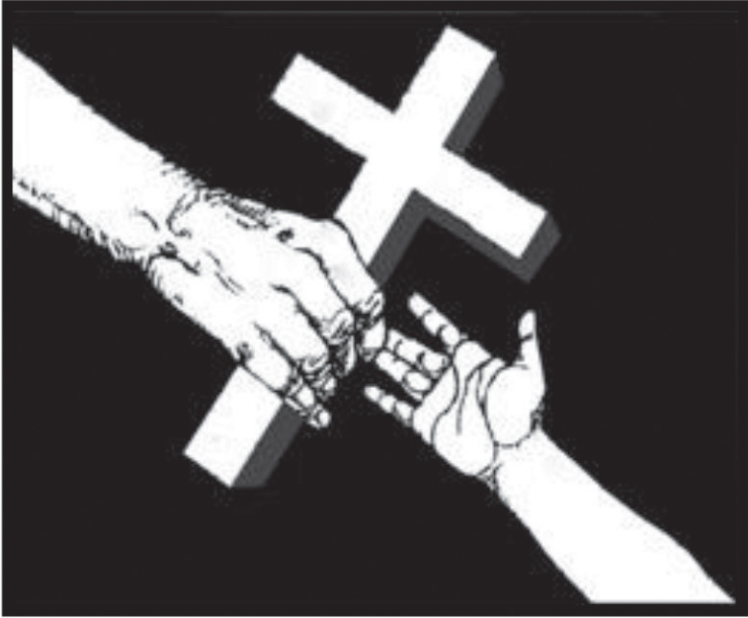

Kanawn Mazum Hkrun Lam

"... shi a bai rawt ai lam a atsam chye lu nna, ..."
Hpilipi 3:10

KARAI KASANG HTE MARAI HKUMDEK
KANAWN MAZUM HKAWM SA AI
HKRUN LAM

Rev. Dr. James Paul Humphries
Rev. Dr. Lahtaw, Zau Sam

GABAW: **KANAWN MAZUM HKRUN LAM**

KA LAJANG AI: *Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam*

ISBN: 978-1-927468-14-2

COPYRIGHT © 2009 Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of Project L.A.M.B.S. publications, Myanmar.

Matsing: Chyum Laika daw ni yawng hpe Dr. Ola Hanson gale da ai Jinghpaw Chyum Laika kaw na mahta da ai. Ndai “ * ” kumla madun da ai Chyum Laika daw ni hpe chyu sha KBC kaw nna bai dip shapraw ai Ga Shaka Ningnan Kabu Gara Shiga Chyum Laika kaw nna mahta da ai.

First Printing: December 17, 2009

Second Printing: March 8, 2012

Buga Hpung kata hta shadawn sharam hte dip shapraw ai.

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

MALAWM

GA NHPAW	6
1. KANAWN MAZUM AI LAM HPE HPAN DA AI LAM	7
2. DAW HKA WA AI KANAWN MAZUM LAM	10
3. KANAWN MAZUM AI LAM A KABU GARA SHIGA	15
4. GA SHAKA KANAWN MAZUM LAM	27
A. N-gup A-ga hte yin la ai lam	28
B. Ap nawng ai lam	32
5. KANAWN MAZUM AI LAM A LAMIK KUMLA	35
6. KANAWN MAZUM LAM HPE PAHKAM	38
HKAM YA AI	
7. HTANI HTANA A MATU KANAWN MAZUM	42
AI LAM	
GA HPUNGDIM	44
Appendix:	
A. Karai Kasang hte ading tawk	45
matut mahkai ai akyu hpyi ga	
B. Karai Kasang hte matut mahkai ai	46
ga sadi lekmat	
C. Kabu Gara Hkap Tau la ai lam	47
D. Sape majing ngu ai a sak hkrung lam na	48
lakang ninggam ni	
E. Matsing na hte bai myit sumru ka na matu	50

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

Madi shadaw ai lam:

Ndai *KANAWN MAZUM HKRUN LAM* ngu ai Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam ka ai laika buk gaw Hkristu hpe kam sham sai sape langai a sak hkrung lam hta hkan nang hkan sa shadik shatup ra ai lam ni hpe asan sha chye na hkawn hkrang lu hkra ka lajang da ai laika buk rai nga ai majaw, kam sham ai Hkristan ni yawng n yit n hprai la hti ging ai laika buk rai nga ai.

Rev. Marip Kum Awng

Myitkyina Ginwang Hkalup Hpung Ginjaw (Amu Madu)

.....

Ndai laika buk gaw, Hkristu a h pang hkan kaja sape majing tai wa lu na matu, lakung lakap jahkum ya ai hte lam madun matsun karum ya lu ai laika buk langai rai nga ai.

Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam (sh) Dr. James Paul Humphries gaw Jinghpaw Wunpawng sha ni hpe tsawra nna, ap nawng nga ai sasana Sara langai re. Ngai hte 1998 ning kaw nna hku hkau chye hkat sai hte sasana magam bungli hta mahkrum madup law law nga ai Sara Kaba langai rai nga ai law.

Hkristu hta,

Rev. Dr. Hkalam Samson

K.B.C (Amu Madu)

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

1. Yaw Shada Lam

Ndai laika buk kaji gaw, Hkristu a sape ni makam masham hkrun lam hta sak hkrung hkawm sa ai ten, n gun la, lam madun, karum lu na hpe yaw shada let ka lajang dip shapraw dat ga ai. Hkristu hta kamsham sai sape langai, grau nna rawt jat kung hpan wa na lam hta chye na da ra ai lam ni hpe sharin achyin, lam madun, lakung lakap jahkum ya ai laika buk kaji rai nga ai. Hkristu gaw kamsham ai sape wa kaw nna, htani htana ngang grin ai asi si ai hpe mu mayu nga ai. Ndai laika buk kaji hpe hti hkaja ai a majaw, Hkristu Yesu a hpang hkan kaja tai wa na hpe anhte myit mada ga ai. Karai Kasang a mungdan a matu hkying jahkum la nna, pru sa let kaga masha law law hpe sape shatai lu ai, magam bungli galaw na masha ni hpe Hkristu gaw tam nga ai.

2. Ga Gale ai lam

Ndai laika buk kaji hta English hte Jinghpaw ga lahkawng yan hte ka da ai hpe mu lu na re. Ga gale ai lam hta English kaw nna Jinghpaw de ga si shagu hpe ading tawk byan ai hku n re ai sha, a hkyak madung yaw shada lam, lachyum ni hpe n shamat jashai kau ai sha, shakut nna byan da ga ai. Hpa majaw nga yang kalang marang English ga si hpe Jinghpaw ga hku nna, htap htuk manu, lachyum rawng chye na mai na hku byan la yak ai gasi ni mung nga ai. Dai majaw ndai laika buk hpe hti ai shaloi nkau ni a matu nhkawn hkrang ai lam ni mung nga na re. Raitim, Chyum laika hte matut mahkai shingdaw let akyu hpyi nna hti hkaja ai rai yang n dai mungkan sak hkrung lam hta na teng man ai mungga hpe tam sawk la lu na re.

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

3. Chyeju dum ai lam

Marai langai hkrai galaw ai amu gaw ngut kre na nloi nga ai, dai majaw karum shingtau ai shingdep shingtau ni hte magam bungli hpe rau jawm galaw yang gaw ngut kre awng dang lu nga ai. Karai Kasang lam madun ai hte lawu de na karum shingtau la ai manaw manang ni hpe grai chyeju dum nngai.

Lahi Yaw Htung	- Translator
Mahka Hkawn Ja	- Editing & proof reading
Maji Ja San	- Typing & proof reading
Kumbau Naw Awng	- Computer & Layout Technician
Bummyang Hkaw Win	- Translator & Editor

Grau nna, *Rev. Dr. Maji La Ja, Rev. Dr. Hkalam Samson, Rev. Marip Kum Awng* ni hpe mung shanhte a ndai laika buk kaji hpe hti jep matsun madun hpaji jaw la ai a majaw alak mi grai chyeju dum nngai. Nдай laika buk gaw anhte a myit masin hpe hkra shangun ai zawn, nang hti ai wa a myit masin hpe mung hkra lu u ga akyu hpyi ya dat ga ai. Karai Kasang a hpung shingkang dan hkung wa lu u ga.

Hkristu a mayam wa,

Rev. Dr. Lahtaw Zau Sam

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

GA NHPAW

Ndai laika buk kaji hpe aten la let hti ai a majaw grai chyeju dum n ngai. Na a sak hkrung lam hta hkum tsup kup ai Karai Kasang hte htani htana matut mahkai ai hkrun lam de du lu na matu ndai laika buk hte sang lang dan na n ngai.

Karai Kasang a dam lada la ai tsawra myit a majaw, na a n htum n mat hkraw ai yubak shinggyim aprat kaw nna, htani htana teng man ai myit mada lam hpe jaw ya lu nga ai. Karai Kasang gaw nang hpe gyit hkang tawn da ai tsin yam tsin dam kaw nna lawt lu na hpe ra sharawng nga ai. Anhte shinggyim masha ni shi hte galoi mung ading tawk kanawn mazum mahku mara let, matut mahkai nga na hpe ra sharawng nga ai. Ndai kanawn mazum, mahku mara let matut mahkai ai lam hpe English hku *relationship* ngu ai. Lachyum gaw matut mahkai ai, ga shaka tawn da ai, grai hku hkau ai hku kanawn mazum ai lam rai nga ai. Anhte marai hkum shagu gaw anhte a sak hkrung lam hta n dai zawn re ai kanawn mazum, mahku mara ai lam hpe ra sharawng ai ni hkrai rai nga ga ai. Ndai lam hpe lu la na matu anhte shada da hta hkan nang hkan sa ra ai lam ni mung nga nga ai. Karai Kasang hte anhte shinggyim masha ni a kanawn mazum mahku mara ai lam hpe gaw gap ai lam hta mung dai hte maren rai nga ai. Karai Kasang gaw shi a myit masin mahkra hte anhte hte matut mahkai kanawn mazum nga na hpe ra nga ai sha n ga, dai lam byin lu na matu anhte nan mung chye na hkawn hkrang hkra sharin la ra nga ai. Lawu de na lam ni, hkrang sumla ni gaw anhte a myit masin chying hka hpe hpaw let gara hku Karai Kasang hte ading tawk

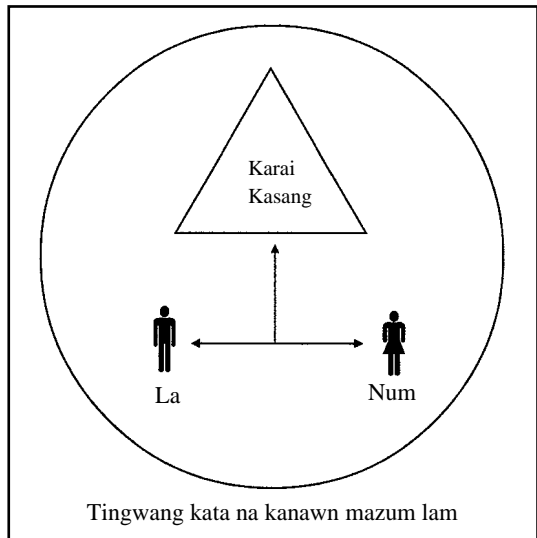
KANAWN MAZUM HKRUN LAM

kanawn mazum, matut mahkai lu na lam ni hpe htawng madun da ai rai nga ai.

KANAWN MAZUM AI LAM HPE HPAN DA AI LAM

Shawng nnan na hkrang pan sumla hta mu lu ai gaw: Karai Kasang gaw shi hte kanawn mazum matut mahkai ai lam hpe ra sharawng ai a majaw shinggyim masha hpe hpan da ai lam re.

Man masum jut gaw Karai Kasang re hpe shaleng nga ai. Shi gaw sumsing mungdan hte mungkan ga hpe hpan da ai wa re. Bai nna, shi gaw shinggyim masha hpe shi a hkrang bung sumla hte maren hpan da nga ai. Ndai man masum jut gaw Kawa, Kasha, Chyoi pra ai Wenyi ngu ai Karai Kasang hpe lam

masum hku nna hkrang shala ai re. Lachyum gaw Karai langai sha rai nna, magam bungli hpe ladat n bung ai hku galaw ai hpe tsun mayu nga ai.

Hpan da ai lam yawng ngut ai hpanng Karai Kasang gaw shada da kanawn mazum ai lam byin pru wa na matu ra sharawng

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

nga ai. Shi a hpan da ai lam yawng hta shi a hpung shing kang dan hkung na matu hte yawng gaw shi hta langai sha byin na hpe ra sharawng ai wa re. Dai hta sha n-ga yawng hpe rap ra na hte langai hte langai myit hkrum gahkyin gumdin nga na hpe ra sharawng nga ai wa re. Dai majaw shi a hpan da ai lam yawng gaw shada da kanawn mazum mahku mara na matu rai nga ai hpe anhte mu lu mai nga ai.

Hpan hpajang ai lam nhtoi (6) ya ngut ai hpang, hpang jahtum hku nna **“Kanawn Mazum”** ai lam lu na matu shawng ning nan shinggyim la sha hpe hpan da sai. Dai shinggyim la sha hpe Karai Kasang gaw shi a hkrang bung sumla hte maren hpan da sai (NN 1:26). Dai hpang shinggyim la sha gaw shi hkrai rai nga ai hpe Karai Kasang mu mada ai majaw shada da kanawn mazum matut mahkai lam lu na matu shinggyim la sha kaw nna shinggyim num hpe bai hpan sai. N dai shinggyim la sha hte num sha yan Edin sun hta nga ai aten shada da rau sha sak hkrung hkawm sa, karum shingtau, n-gun jaw ai lam ni galaw rai shanu nga lu sai. Shan lahkawng yan a shada kanawn mazum matut mahkai ai lam lu la ai sha n-ga, Karai Kasang hte mung lak lai ai hku, hku hkau kanawn mazum matut mahkai ai lam hpe lu la nga sai.

Matut mahkai, kanawn mazum lam hpe madat mara ai hte hkan nang hkan sa ai a ntsa hta gawgap da ra ai. Shinggyim num hte shinggyim la yan gaw wanglu wanglang ahkaw ahkang hpe lu da sai hte, shan hpe hpan da ai wa hte rau gara hku hkawm sa na hpe lata na lam shan hta lu nga sai. N dai matut mahkai kanawn mazum lam ngang grin lu na matu hkan sa ra ai lam ni mung nga ai. N dai kanawn mazum lam gaw san seng ai hte tsawra ai lam rai

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

nga ai. Ndai lam yan mung matut mahkai ai lam nga ra ai. Karai Kasang gaw shinggyim masha hpe Edin sun hpe yu na lit jaw da nga sai.

Hkrang pan sumla hta shinggyim la sha hte num sha yan a lapran na mahkret gaw shada da kanawn mazum matut mahkai ai lam lachyum rai nna, Karai Kasang hte mung kanawn mazum matut mahkai nga ai lam hpe mahkret hte madun dan da nga ai. Mahkret kumla yawng gaw shinggyim masha hte Hpan Madu a lapran na kanawn mazum matut mahkai lam rai nga ai. Matut mahkai ai lam gaw anhte a myit masin hte Karai Kasang, kaga masha ni a myit masin hte anhte a myit masin matut mahkai nga ai lam re nga nna mung mai tsun nga ai. Tsun mayu ai gaw, dai ni na aten masa hku yu ga nga yang anhte ra ai lam hte ra sharawng ai lam ni hpe kaga ni hpe tsun shapraw nna matut ai lam rai nga ai.

H pang jahtum hku nna ting wang a hkrang pan lam gaw hkum tsup ai, nhtum nwai ngu ai lachyum re. Yawng mayawng gaw ndai hkum tsup ai ngu ai ting wang kata hta rau sha re ngu ai lachyum mung rai nga ai. Bai nna, ndai hpring tsup ai ngu ai hpe mungkan ga hku nna mung hkrang pan kumla madun nga ai. Ndai kata hta shinggyim masha gaw yawng mayawng a ntsa hta rai nna, yawng mayawng hpe sut sin kaja langai zawn lit nga ai hpe tsun mayu nga ai.

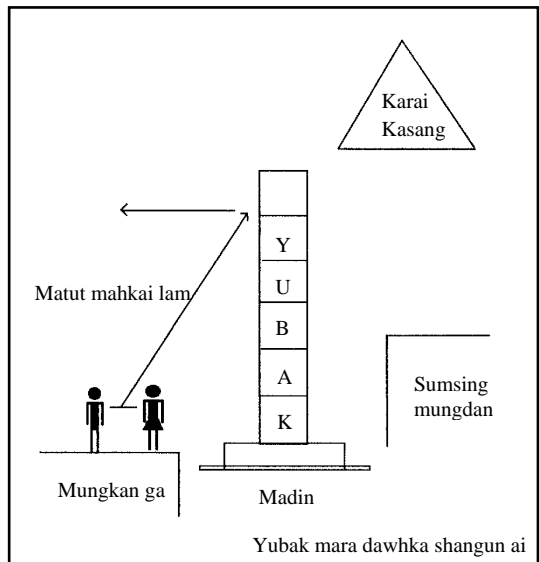
Karai Kasang hte kanawn mazum ai a yaw shada lam gaw shi hpe lam shagu hta daipawt daihpang tawn let matut mahkai nga na hpe ra sharawng nga ai. Kanawn mazum matut mahkai ai aten hta mung, hkum hkrang, myit masin, wenyi mahkra hte matut nga

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

na hpe ra nga ai. Karai Kasang hte kanawn mazum matut mahkai ai a majaw sha shinggyim num hte shinggyim la yan a shim lum ai lam hte ra mara yawng gaw Karai Kasang a marang e hpring tsup wa lu ai. Shanhte a ra ai lam yawng gaw hpan madu Karai Kasang a jaw e hpring tsup wa lu sai. Shan langai hte langai rau hkawm, rau sa ai, rau sha shaga jahta chyai ai, magam ni hpe rau jawm gunhpai ai lam ni hpe lu la ai sha n ga, Karai Kasang hte alak mi re ai matut mahkai lam hpe mung lu la ma ai. Ndai zawn lak lai ai kanawn mazum ai lam hpe aten na na wa n lu jai lang ai mabyin ni byin wa sai. Dai re ai majaw Karai Kasang shinggyim masha hpe hpan da ai a masing kaba, yaw shada lam gaw shi hte galoi mung kanawn mazum matut mahkai nga na matu san san sha rai nga ai hpe anhte chye ra ga ai.

DAW HKA WA AI KANAWN MAZUM LAM

Numdawn lahkawng ngu na hkrang pan a lam gaw Karai Kasang hte shinggyim masha a lapran yubak shakum madin din mat wa ai lam rai nga ai. Ndai zawn byin wa ai lam gaw madat mara ai lam n nga ai a majaw yubak mara gaw shinggyim masha hte Karai Kasang a lapran

KANAWN MAZUM HKRUN LAM

na n mu mada ai matut mahkai lam hpe daw hka shangun nga ai. Dai re ai majaw hpa byin wa a ta?

Satan gaw lapu hkrang hte Ewa hpang de sa nna Karai Kasang hte shinggyim masha a lapran na kanawn mazum ai lam hpe daw hka na matu masu nna gumlau ai lam galaw ai. Hpang jahtum Ewa hte Adam yan gaw Karai Kasang a hkang da ai tara ni hpe n madat n mara ai sha, tawt lai kau sai. Dai majaw shan lahkawng tawt lai kau ai yubak mara a majaw Karai Kasang hte kanawn mazum ai lam daw hka mat wa sai. N dai satan wa gaw Ewa hpe lam masum hku nna gunglau ai hta (1) **Hkum hkrang hte seng ai** (grai mu ai namsi), (2) **Myit masin hte seng ai** (machye machyang, nyan atsam), (3) **Wenyi lam hte seng ai** (Karai Kasang zawn tai wa na myit dai, ngu mu ai). Dai gaw gunglau ai lam ni rai nga ai. Dai hpang Ewa gaw Adam hpe mung agaw jaw wu ai. Shan lahkawng yan namsi hpe sha ngut ai hpang mara tawt lai sai hpe chye jang Adam gaw shi galaw hkrup ai hpe Ewa hpang de mara shagun wu ai. N dai zawn shada da mara n yin la ai sha mara shagun hkat ai lam gaw dai ni ndai aten du hkra shinggyim masha yawng hta hkrum hkra nga sai.

N dai gunglau ai ladat masum hte sha Yesu Hkrsitu hpe mung satan wa gaw gunglau nga ai (**Mahte 4:1-11**). Raitim Yesu Hkristu gaw gunglau ai lam masum hpe Karai Kasang a mying ning sang ngu ai mungga hte dang kau lu ai. Dai ni na aten hta mung satan gaw anhte hpe ndai zawn re ai lam masum hte gunglau nga ai hpe anhte dum chye ra nga ga ai. Satan gaw hkanghkyi zawn shabam nna kadai wa hpe araw sha kau na nga nna anhte hpe galoi mung azi yu nga ai wa re.